

Velallisen erityistarkastukset
66
Kirjanpito loppuunsaattamiset
35
Konkurssipesän
hallinnontarkastukset
22

Erityistarkastusten kustannukset

Kulut brutto 844 000 €
Takaisinperintä 272 000 €
Kulut netto (alv 0 %) 572 000 €
Perintäprosentti 32,2 %

Valvontalain
muutos voimaan
1.11.2024

Tiliotepyynnöt
200

Kostimaksut

Konkurssipesät
591 * 230 €
Saneerausvelalliset
122 * 230 €
Yhteensä 160 540 €

Konkurssiasiamiehen toimisto KAM 2024 Kamilaiset 11

Julkisselvitykset

Aloitettu
51
Lopputilitys
63
Vireillä
489

Toimenpidepyyntöjen
käsittelyaika
Keskiarvo
5,6 kk

Tiedotteet

44

Koulutukset/infot

21

Lausuntopyyntöjä tuomioistuimilta

40

Toimenpidepyynnöt

22

Oma-aloitteiset valvonta-asiat

31

Tietopyynnöt

27

Julkisselvitysten kustannukset

Kulut brutto 1 179 000 €
Takaisinperintä 399 000 €
Kulut netto (sis alv) 780 000 €
Velkojille 1 065 000 €

KAM ajankohtaiset

Velallisen erityistarkastus valtion varoin & julkisselvitys käytännön keinoina talousrikostorjunnassa

Valvontahuomioita

8.5.2025

Konkurssiasiamies Terhi Maijala

Julkisselvitys

Julkisselvitys on konkurssiasiamiehen erityisessä valvonnassa ja varoilla tapahtuva konkurssimenettely. Konkurssimenettelyä voidaan jatkaa julkisselvityksenä, jos

- konkurssipesä on vähävarainen tai
- velalliseen tai konkurssipesään kohdistuu selvitystarpeita tai
- sitä voidaan pitää perusteltuna jonkin muun erityisen syyn vuoksi (KonkL 11 luku 1 §).

Julkisselvitys

- Konkurssin hakemista julkisselvitykseen **ohjaa tavoite torjua ja ennaltaehkäistä konkursseihin liittyvää talousrikollisuutta ja harmaata taloutta** myös niissä konkursseissa, jotka muutoin raukeaisivat.
- Julkisselvityksen avulla voidaan toteuttaa rikos- ja vahingonkorvausvastuita sekä liiketoimintakieltoja. Lisäksi sen avulla voidaan puuttua konkurssitilanteiden ei-toivottuihin lieveilmiöihin (esim. saattohoitotapaukset, konkurssiketjut) ja vaatia oikeustoimien peräytymistä takaisin konkurssipesään.

Julkisselvitys

- **Pesän vähävaraisuutta ei ole pidetty yksistään riittävänä perusteena julkisselvitykseen siirtymiselle**, vaikka konkurssilakien mahdollistaakin.
- Vähävaraisuuden lisäksi edellytyksenä on aina todellinen konkurssipesään tai **velalliseen kohdistuva selvitystarve** tai jokin muu erityinen syy.
- Koska julkisselvityksessä konkurssimenettelyyn käytetään valtion varoja, **valtion talousarvio ohjaa ja käytännössä rajoittaa** osaltaan julkisselvitykseen siirtymistä.

Julkisselvitykset kpl

	2020	2021	2022	2023	2024
Aloitettu	75	46	26	44	51
Lopputilitys	41	42	64	48	63
Vireillä	498	500	497	501	489*

* 12 % kaikista vireillä olevista konkurseista

Julkisselvitykset euroina (1000 €)

	2020	2021	2022	2023	2024
Kulut brutto	1 006	968	558	795	1 179
Takaisinper.	331	107	177	268	399
Kulut netto	675	861	381	527	780
Velkojille	636	1 739	328	542	1 065

2025 päätetyt julkisselvitykset

- 32 kpl – näistä 31:ssä tehty tutkintapyyntö
- Keskimääräinen kesto 9,5 vuotta (pisin aika 20 vuotta)
- Näistä 18:ssa rikostuomio, yleisimmät nimikkeet:
 - törkeä velallisen epärehellisyys (15)
 - törkeä kirjanpitorikos (7)
 - törkeä petos (2) ja törkeä kavallus (2)
- Kahdessa lisäksi määrätty liiketoimintakielto
- Seitsemässä syyttämättäjättämispäätös
- Viidessä esitutkinta lopetettu mm. resurssisyistä

Julkisselvittäjä

Julkisselvittäjän palkkio toimenpiteistä 1.10.2022 alkaen

Julkisselvittäjä / toimiston kokenut juristi	200 eur/h (alv 0)
Avustava juristi	Max 170 eur/h (alv 0)
Vaativa assistenttityö	Max 100 eur/h (alv 0)

Erityistarkastukset kpl

	2020	2021	2022	2023	2024
Velallinen	88	50	32	49	66
Kirjanpito	65	43	33	46	35
Pesä	3	1	–	7	22

Erityistarkastukset euroina (1000 €)

	2020	2021	2022	2023	2024
Kulut brutto	921	925	579	473	844
Takaisinper.	218	167	213	175	272
Kulut netto	703	758	366	298	572
Perintä %	23,6	18,1	36,8	36,9	32,2 ₃

Määräyksiä koskevat hankinnat

- 1/2025 päivitetty KAM pienhankintaohje
- Valvontalain 5 §:n mukaisiin määräyksiin perustuvat velallisen ja konkurssipesän erityistarkastukset + velallisen kirjanpidon loppuunsaattamiset
- Kilpailutus min 3 palveluntarjoajan kesken
- Pesänhoitaja yhteys konkurssiylitarkastajaan
- Pesänhoitaja toimittaa konkurssiylitarkastajalle yhdellä kertaa tarjouspyynnön sekä saadut tarjoukset/ilmoitukset, jos joku ei jätä tarjousta.

Tarjouspyyntö

- vaatimus tarkastajan esteettömyydestä sekä siitä, että tarkastuksesta vastaa tilintarkastaja,
- tarkastuskohteen määrittely, laajuus ja painopistealueet,
- tarkastuksen valmistumisen aikataulu ja raportointi,
- pyyntö ilmoittaa kiinteä hinta ja mahdolliset oheiskulut (mikäli hinta ilmoitetaan vaihteluvälillä, päätöksenteon perusteeksi otetaan vaihteluvälin maksimi),
- määräaika tarjouksen tekemiselle,
- pyyntö ilmoittaa mahdollisen lisätyön perusteet ja hinta sekä
- muut sopimusehdot.

Valvontahavainnot

- Kostiin lisättävät asiakirjat ja tiedot
- Asiakirjojen laatimisen laiminlyönti tai viivästys
 - Pesäluettelo ja velallisselvitys
 - Vuosiselonteko
 - Raukeamisesitys
- Pesänhoitajan palkkio
 - Palkkiolaskuista
 - Palkkion nostaminen
- Laajaa pesää koskevat toimet
- Konkurssipesän raukeaminen
- Yhteydenotot talousrikostutkinnasta

2024

KAM hakemuksesta tuomioistuin vapautti 5 pesänhoitajaa 9 konkurssipesässä

- Perusteena mm. puutteet pesän kirjanpidon järjestämisessä, velkojen päätösvallan toteutumisessa, asiakirjojen ja tietojen tallentamisessa Kostiin sekä laiminlyönnit huolehtia pesien asianmukaisesta lopettamisesta
- Vastaavista syistä 1 pesä julkisselvitykseen ja määräys julkisselvittäjäksi peruutettiin 2 konkurssipesässä

Valvontalautakunnasta 3 ratkaisua KAM ilmoituksiin

- 2 x esteellisyys pesänhoitajaksi → varoitus ja huomautus
- 1 x pesänhoitajan huolimattomuus ja vastaamisvelvollisuuden laiminlyönti → varoitus

Kostiin lisättävät asiakirjat ja tiedot

- Laki & asetus konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä
- Puuttuneita asiakirjoja mm:
 - konkurssiin asettamispäätös, pesänhoitajan tekemä tutkintapyyntö, esitys konkurssin raukeamisesta, velkojainkokouksen pöytäkirja ja vuosiselonteko
- Konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyn perustiedot
 - em. asetuksen 1 ja 3 §
- Konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyjen osapuolten ja KAM tiedonsaannin turvaamiseksi Kostiin on tallennettava kaikki asetuksessa mainitut asiakirjat ja menettelyjen perustiedot.

Pesäluettelo ja velallisselvitys

- Konkurssilaki 9 luku 1 ja 2 §
- Pesänhoitajan on laadittava pesäluettelo ja velallisselvitys 2 kk kuluessa konkurssin alkamisesta.
- Jos ei onnistu määräajassa → ilmoitus tuomioistuimelle arvioidusta valmistumisajasta ja syystä viivästymiselle.
- Viivästymisilmoitus on tallennettava Kostiin.
- ”pesän selvitys on kesken”
- Konkurssilaki 14 luku 1 §
 - Konkurssipesä on selvitettävä tehokkaasti, taloudellisesti ja joutuisasti sekä niin, ettei kenenkään oikeuksia loukata.

Vuosiselonteko

- Konkurssilaki 14 luku 11 §
- Pesänhoitajan on laadittava vuosittain selonteko konkurssipesän hallinnosta, jollei selontekoa ole velkojainkokouksen päätöksen mukaan laadittava useammin.
- Konkurssin alkamiskuukautta vastaavan kuukauden loppuun mennessä.
- Vuosiselontekojen tarkoituksena on jakaa konkurssipesän asianosaisille ja konkurssiasiamiehelle tietoa pesän vaiheista.

Raukeamisesitys

- Konkurssilaki 10 luku 2 §
- Ennen raukeamishakemuksen tekemistä on varattava suurimmille velkojille tilaisuus tulla kuulluksi.
- Velkojille tiedoksi raukeamisesitys 1 kk pesäluettelon ja velallisselvityksen valmistumisesta. Myös KAM ja velallinen.
- Jos konkurssin raukeamisen edellytyksiä ei voida arvioida määräajassa, esitys velkojille ilman aiheetonta viivytystä.
- Merkittävä viivästyksen syy Kostiin.
- Toisinaan pesänhoitajat eivät tee raukeamisesitystä lainkaan, vaan toimittavat raukeamishakemuksen suoraan käräjäoikeudelle.
- Raukeamisesitysten viivästymisilmoituksia ei aina laadita.

Palkkiolaskuista

- Konkurssiain neuvottelukunnan suositus nro 13 Pesänhoitajan palkkio.
- Tuntiveloitus, tehdyt toimenpiteet, niihin käytetty aika, tekijä, hinta.
- Toimenpiteiden erittely siten, että velkojat ja tuomioistuin voivat muodostaa käsityksen pesänhoitajan suorittamista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista.
- Eritelty lasku + selvitys toimenpidepalkkion suhteutumisesta palkkiosuosituksen vertailupalkkioihin.
- Erillistoimenpiteet!
- Hyvä pesänhoitotapa & informatiiviset laskut selventävät velkojille palkkion perusteet ja vähentävät tarvetta palkkiolausumille.

Palkkion nostaminen

- Pesänhoitajan palkkiosta päättävät joko velkojat tai tuomioistuin.
- Julkisselvityspesissä palkkiosta päättää konkurssiasiamies.
- Pesästä ei voi nostaa varoja ilman ulkopuolisen tahon päätöstä.
- Pesänhoitajien valvonnassa on tullut ilmi tapauksia, joissa raukeavassa pesässä palkkiota on nostettu ilman velkojien suostumusta tai tuomioistuimen päätöstä.
- Jatkuvissa pesissä on havaittu palkkioennakoiden nostoja ilman, että velkojat olisivat valtuuttaneet pesänhoitajan toimimaan näin.
- Myös julkisselvityksessä olleista pesistä on nostettu julkisselvittäjän palkkioita ilman KAM hyväksyntää.

Laaja pesä

- Määritelmä konkurssilain 23 luvun 1 §:ssä
- Konkurssilaissa on useita säännöksiä, joissa poiketaan tavanomaisia konkurssipesiä koskevista säännöksistä, mm:
 - jakoluetteloehdotuksen toimittamisen määräaika
 - pesää koskeva tilintarkastusvelvollisuus
 - velkojatoimikunta on asetettava, jollei sen asettamatta jättämiseen ole erityistä syytä.
- KAM valvontatyössä on huomattu, että toisinaan laajoissa pesissä velkojatoimikunnan asettamisesta ei ole edes käyty keskustelua velkojien kanssa.

Konkurssin raukeamisesta

- Konkurssilaki 3 luku 11 §
- Jos konkurssi peruuntuu, raukeaa tai muuten lakkaa, konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset lakkaavat, kun tuomioistuimen päätös on annettu, jollei tuomioistuin erityisestä syystä määrää muuta.
- Pääsääntöisesti konkurssin oikeusvaikutukset lakkaavat heti, kun konkurssi raukeaa.
 - Pesänhoitajan yleinen toimivalta päättyy.
 - Raukeamisen jälkeen ei ole enää olemassa konkurssipesää, johon kuuluvista varoista tai maksuista pesänhoitaja voisi päättää.
- KAM valvonnassa on tullut esiin tapauksia, joissa pesänhoitaja on ottanut raukeamisen jälkeen vastaan konkurssissa olleen velallisen varoja tai tehnyt sellaisia oikeustoimia, joihin hänellä ei enää olisi ollut oikeutta.

Ajankohtaista 2025

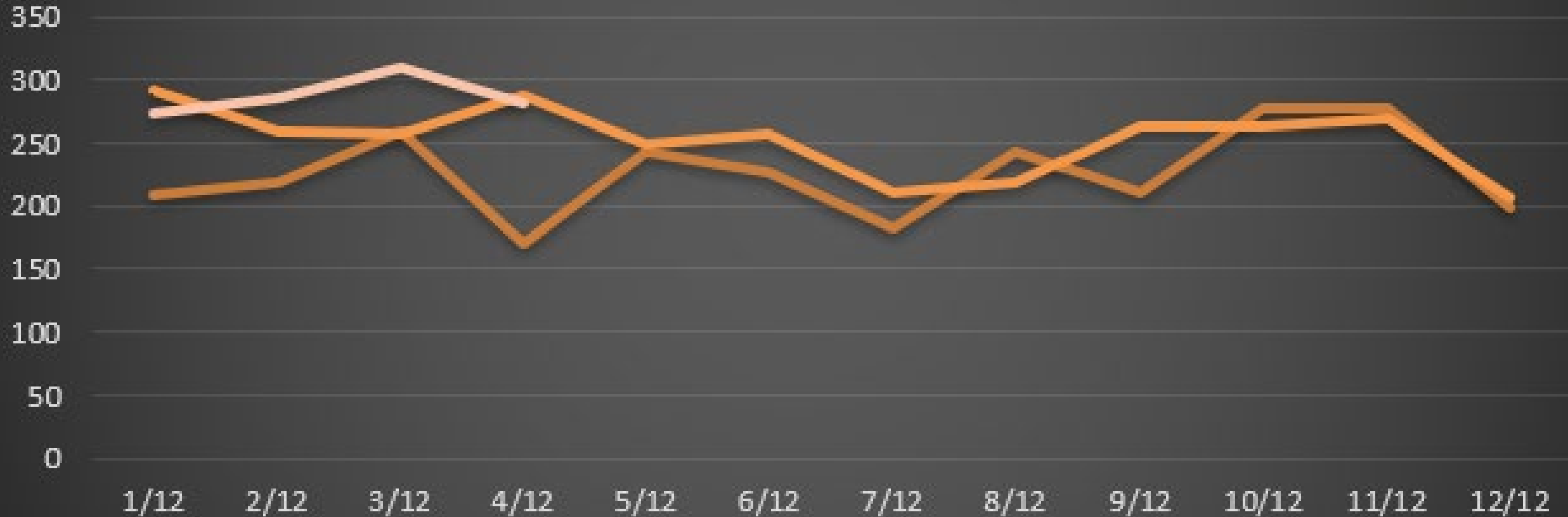
- Kirjanpitoyksikkömuutos 1.1.2025
 - Oikeushallinnon erityisviranomaiset virasto - OEV
- Perusvalvontaa
 - Kosti-järjestelmän hyödyntäminen, 10 v tarkistukset
- Konkurssiasiain neuvottelukunta 2025-2027
 - Puheenjohtaja asianajaja Ainomarla Salmela
- KAM verkkosivu-uudistus
- Saneerausmenettelyjä koskeva selvitys julkaistu
- Kysely pesänhoitajille / palkkiosuositus
 - Vastausaika 19.5.2025 mennessä
- Kosti-webinaari 16.5.2025

Aloitettut konkurssit

Antalet inledda konkurser

2023 2024 2025

Aloitetut yrityssaneeraukset

Antalet inledda företagsaneringar

— 2023 — 2024 — 2025

Annathan palautetta!

Kiitos!

OTT, VT Terhi Maijala

Konkurssiasiamies

Konkurssiasiamiehen toimisto

konkurssiasiamies@oikeus.fi

www.konkurssiasiamies.fi

Seuraa meitä

